

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidék Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Kossuth hamvai.

Folyó hó 25-én, ideiglenes sirjában töltött 15 év után, Kossuth Lajos tetemeit meghatározott ünnepség keretében helyezték el abba a monumentális sirboltba, melyet a nemzeti kegyelet a soha el nem muló dicsőség fenséges csarnokául fog tekinteni.

A szabadság géniusza e helyen hirdeti legfenségesebben a legnagyobb népeszmet a jelen és jövő nemzedéknek, mely meg-megújuló erővel kell áthasson minden hazafias magyart.

Kossuth Lajos eszménye és emléke nem pártok, nem küzdő táborok jelszava és jelképe többé, hanem közös, oszthatatlan kincse mindnyájunknak. Reá gondolva erőt nyerünk, melytől mindnyájunk szíve dobog. Eszményéért mindnyájan hevülünk. A czélért; hazánk függetlenségeért, dicsőségeért, népeinek boldogulásáért mindnyájan küzdünk.

Fölfogásaink, pártküzdelmeink bizonyára kicsinyesek és elhalványulók az ő hatalmas lelkének fénye és ragyogása mellett. De ezek a küzdelmek mégis életet jelentenek, mely a környező világhoz kénytelen ugyan alkalmazkodni, de ha visszavetnek is az akadályok, ha meggátolnak haladásunkban a viszonyok, azért mégis él az eszme, mely megtestesült Kossuth Lajosban. Ez eszme, Kossuth Lajos nagy lelkének égi része, nem halványulhat el soha, és idők telten, idők múltán bizonyára megtestesül a maga szépségében, fényében, hatalmában, dicsőségében.

Ugy látszik, hogy mi még kicsinyek, méltatlanok vagyunk arra, hogy elérjük az ígért földjét. Ám biztat a hit, hogy az eszme megtestesül egy szebb és jobb jövőben, egy arra méltóbb nemzedék javára, melyért munkálni, küzdeni kész ez a nemzedék is, mely kegyelettel emelt pantheont Kossuth Lajosnak, örök bucsujáró helyeül a magyar népnek.

Szemle.

A „Magyarország“ az újabb királyi kihallgatások lehetőségéről írva, semmiképpen sem tartja csodálatosnak, hogy a kormány Bécsben semmi eredményt sem ért el. „De azért távol áll tőlünk, hogy azt higgyük, hogy most már a 150 tagú függetlenségi táborral keresik az udvarnál a megegyezést. Tudják nagyon jól, hogy ennek a pártnak követelése az önálló bank, hogy tehát ezzel a követeléssel akceptálják-e a függetlenségi pártot, az most már nagyon kérdéses, miután Kossuthnak és Apponyinak sikerült a függetlenségi párt egy részét a közös bankos pártokkal való szövetségbe belezcipelni és a függetlenségi párt abszolút többségét eként megsemmisíteni“. És azt állítja a M—g, hogy „ha a közös bank politikusi el nem

rontották volna a dolgot, most az ország szép simán és minden rázkódtatás nélkül térhetett volna át egy békés és nyugodt kormányzásra!“

Lehetetlen ezt az állítást szó nélkül hagyni. Ugy-e bár igaz, hogy a bankbizottság több hónappal ezelőtt leszavazva Szell Kálmánt, az önálló bank felállítására nézve tett Holló utján javaslatot? Ugy-e bár igaz, hogy folyton készültek, de soha sem tűztek ki tárgyalásra ezt a javaslatot, sőt erre nézve indítványt sem adtak be? Miért? mert tudtak a király határozott szándékát, a mellyel szemben hiába igyekezett Kossuth más nézetre bírni ő felségét. Hát akkor hogyan hirdetheti mégis a „M—g“ azt a hitet, hogy a királlyal szembe állna az ország, szép simán és minden rázkódtatás nélkül térhetett volna át egy békés és nyugodt kormányzásra? az az: hogy megkaptuk volna az önálló bankot! meg pedig 1911-re!

Ugyan, ugyan: hát Justh tudja-e jobban ezt a dolgot, aki egyszer igyekezett kapacitálni a királyt és akkor is hiába, avagy Kossuth, ki ismételve és alapos érvekkel támogathatta nézetét a király előtt és így is hiába volt minden hazafias fáradozása?

Honnan merithetett Justh jobb információt a király elutasító álláspontjával szemben, hogy „szép simán és minden rázkódtatás nélkül“ vezethette volna az országot egy békés kormányzás nyugodt ölébe?

Miert nem állott fel a képviselőházban, amikor egységes volt a párt, ezzel a jobb tudásával s azzal a talizmánnal, mely beket és nyugodt kormányzást biztosított volna? I Sőt most sem késő, tessék csak biztos kilátásba helyezni a beket, szerezze meg a király hozzájárulását, szívesen egyestl e czélból Justhtal minden jó hazafi.

A király nem elégedik meg a miniszterek kihallgatásával. Most Tisza Istvánt is meghallgatja. Mit mondhat Tisza? Azt, hogy a többséggel kell alkotmányosan kormányozni, tehát ő nem vállalkozik politizálni. Utánna állítólag Justh fog jönni. Bizonyára „tartja a bankot“, de a királytól nem fog nyerni és így ő is csak „elvileg“ menti meg a hazát, mert politikájával nem jut érvényre Kossuth ellenében, aki realisan jobbnak tartja ma a verebet a holnapi tűzoknál.

A Kossuth Lajos országos ünnepélyén nem látták Justhot és gr. Batthyányit. Állítólag betegek voltak. Hollónak is dolga volt. Azt a rossz viccet faragták róluk, hogy Bécsben udvarképesek akarnak lenni.

Vegyes hírek.

— **A Kossuth-mauzoleum felavatása.** A budapesti kerepesi temetőben, nem messze Deák Ferencz mauzoleumától, egy nagyszertű, fényes művészi kivitelű sirboltot emelt a

nemzeti kegyelet, a hova f, hó 25-én országos ünnep keretében helyezték el véglegesen Kossuth Lajos tetemeit. A dermedtő hideg szél daczara óriási közönség gyűlt egybe; képviselve volt az egész ország, a képviselőhazzal és a kormányuyal elen. És ott volt Turin városának küldöttsége elen Rossi szenátorral. Vármegyénket br. Bánffy Kázimir alispán, a Bethlen-kollégiumot Lázár István kollégiumi rektor-professzor képviselte. Megható volt az a pillanat, midőn a régi sirboltból kiemelték a koporsót s annak üveglapján át ismét láthatták a bámulatos épségben megmaradott Kossuth Lajost az ő fia, 15 év alatt minő változáson ment át az ország, a politikai helyzet, a nemzeti erkölcsök! És az ő fia, eszmeinek letéteményese, ki ott hagyta a száműzetés földjét, mint miniszter borult le atyja koporsójára, ki lábát sem akarta betenni abba az országba, mely felett az általa detronizált Habsburgok uralkodnak. Fekete bársony diszruhában, alig változott arcczal nyugodott a nagy halott, beburkolva egy selyem nemzeti zászlóval, mellyel Thaly Kálmán takarta be, amikor szíve fölé odatette Rakóczi fejedelem mentéjének egy darabkáját és egy marok földet. Raffay Sándor evang. lelkesz mondta az imaszertű gyászbeszédet a ravatalra helyezett koporsó felett, kiemelve, hogy: „Kossuth Lajos koporsójánál a mulandóság és az örök élet egymást magyarázó igazságként áll az ember előtt“. A koporsót azután a mauzoleumhoz vitték és Vaszilievits Janos alpolgármesternek, Bárczy István polgármesternek beszédei után Scholtz Gusztáv evang. püspök mondott áldást. „Itt nemcsak gyászos érzések telítik a szívet, hanem a lelkesedés is. Lelkesedést kell meríteni a nagy halott gyönyört életéből, mely példát nyujthat mindenben az igazi hazafiságról, az önfeláldozásról“. Ekkor a koporsót több országgyűlési képviselő a vállára vette s bevitték a kriptába, hol Raffay Sándor ev. lelkesz imája után véglegesen elhelyezték. „Vajha ne háborítaná meg Kossuth Lajos nyugodalmát se a haza fiainak visszavonása, se a csüggettsége. Időtlen időkig eljen és érvényesüljön Kossuth Lajos szelleme!“

— **Br. Kemény Árpád főispán lemondása** folytán megindultak utódjára nézve a kombinációk. Beszélnek, hogy ideiglenesen gf. Bethlen Bálint Torda megye főispánjára bizza a kormány vármegyénket, ámbár b. Bánffy Kázimir alispán is komoly tekintettel van e szép állásra.

— **Gáspár János** orsz. képviselő ma délután megjelenik hivei közt, tájékoztató politikai beszédet mond és ennek keretében indokolja, hogy miért hagyta el Kossuth Ferenczet és csatlakozott a Justh Gyula pártjához. Kiséreteben megjelennek Nagy Dezső dr. és Lovász Márton orsz. képviselők.

— **Hymen.** Kerekes Gyula vm. árvaszéki jegyző házasságra lépett Danes Ionával, özv. Danes Samuné kedves leányával. Szívesen üdvözljük az ifjú part.

— **Kemény téli hideg lett** a havazás nyomában, 5° R. volt 27-en reggel.

— **A balázsfalvi érseki zsinat.** A görög-katolikus egyházi zsinat f. hó 24-én kezdve tartotta tanácskozásait Balázsfalván dr. Mihályi Viktor érsek elnöklése alatt. A zsinat a hittantantási rendelet ügyében egy bizottságot küldött ki, melynek Hosszu József püspök, Lita, Ullacan és Suciú balázsfalvi kanonokok, Pop és Campeanu esperesek a tagjai. Ugy hallatszik, hogy ez a bizottság nem fog javaslatával szembehelyezkedni a miniszter rendeletével.

— **Színészek Marosujvárt.** Krahogyi Miklós színtársulata, ki a múlt évben nálunk működött, december hó 10-én Marosujváron megkezdte előadásainak sorozatát. Társulatát most újonnan szervezte és a legjobb erőket szerződtette.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagyeneydi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete részére Bójthe Zsigmondné úrnő 4 koronát szíveskedett adományozni, mely összegnek átvételét köszönettel igazolom. Zayzon János pénztáros.

— **Szökés párosan.** Biró Miklós marosujvári szodagyári munkás felesége és Demian Gusztav pinczer, a míg a férj éjjeli szolgálatban volt, együtt megszöktek.

— **Eltűnt.** Popa János oltahapahidai lakos Juszín nevű 23 éves gyengeelméjű fia a múlt napokban nyomtalanul eltűnt.

— **Nagy tűz Elekesen.** A múlt héten Elekes községben nagy tűz pusztított, állítólag egy béresnek meg gondolatlanul eldobott cigarettájából, melyet a nagy szélvihar tova hordott, és meggyuladt Andra János a Mosue jómódu telkes gazda lakóháza. Szemtanuk állítása szerint a tűz az épülettel szorosan összefüggő melleképületekre és istállóra is átesapott. A dühöngő szélviharban az oltás teljesen lehetetlen volt, s így a lángnyelvek átesaptak a szomszédos Csungán manvilla és egy harmadik szomszéd telkére is, úgy, hogy három jómódu gazdának minden ingósága a tűz martaleka lett. A veszedelem oly gyorsan és olyan erővel tört ki, hogy az istállóban levő marha és disznóállományon kívül egyebet menteni lehetetlen volt. Leégett 3 lakóház az összes melleképületekkel, néhány szekér széna, nagyon sok szalma és vagatlan tűzifa. A padlásokon pedig gabona és nagymennyiségű csöves kukorica. Szerencsére emberéletben kár nem esett. Sajjalatossá teszi az esetet az a körülmény is, hogy semmi sem volt biztosítva. A kár mintegy 10.000 korona.

— **Megjelent a Nagyeneydi Naptár.** A 49-ik évfolyamu „Közhasznú Nagyeneydi Löcsy Sp. Lajos fele Naptár” megjelent az 1910-ik esztendőre. A közhasznú és sok érdekes tudnivalóval teli naptárt ajánljuk közönségünknek. A gazda, az iparos és általában mindenki megtalálja benne azokat a hasznos tudnivalókat, a melyekre naponként szüksége van. Az országos vásárok betű, hónap és naponkénti összeállításban a legpontosabban található a naptárban. Ára 30 fillér, tehát a legolcsóbb az összes ilyen tartalmas naptárak között. Kapható Cirner J. József és Földes Ede kereskedésében.

— **Nagy Gábor** szőlőnagybitokos Kóly (Bihar m.) annyi köszönő és elismerő levelet kápt az utóbbi időben az ő világhírű Delaware szőlőjét és borát illetőleg, hogy egész bizonyos, miszerint szőlősgazdáink rövid

időn belül mindent el fognak követni, hogy a „Delaware” szőlőinkben ne hiányozzék. Oly sok előnye van e kiténő szőlőnek és bornak, hogy kötelességet vélünk teljesíteni, midőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy hozsásák meg Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) képes árjegyzeket, mely különben is mindenkéül érdeklő, igen hasznos tartalmú könyv és ingyen küldi mindeakinek.

— **Minden anya** érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszerttel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerertárban.

CSARNOK.

Hagenbeck és az állatvilág.*

III.

Ez a határtalan falánkság az indító oka azoknak a borzasztó viaskodásoknak, a melyek az együtt tartott óriás kigyók között etetéskor lefolytak. Egy-egy ilyen küzdelem néha egész napot át tart. A küzdők nemcsak ravaszsgal és erővel versenyeznek, hanem egyik-másik a fogazatával is. Így például a borneói óriás-kigyók Hagenbeck szemelattára nagy húsdarabokat téptek ki egymás testéből harc közben és az egyik bele is pusztult a sebeibe, pedig a csüsző-mászók sebei általában elég gyorsan szoktak gyógyulni.

A legnagyobb kigyó, a mely a stellingeni kertben megfordult, Hagenbeck szerint 26 láb hosszú volt. Az ilyen óriás négy bárnyit képes egy napon lenyelni. Emésztése mintegy tíz napot vesz igénybe. A bárnyók gyapját emésztetlenül, gomolyokban hányja ki. Aránylag jóval tovább, majdnem negy hónapig tartott egy sertés megemésztése. De ennél is hosszabb ideig tűri az egyszer jólakott kigyó a koplalást. Dr. Westermann, az amsterdami állatkert igazgatója két évig látott koplalni egy Eunectes murinus nevű braziliai vízi kigyót, a nélkül, hogy ez a hosszú szünet a kigyónak megártott volna. Hagenbecknek egy Pythonja pedig 15 havi koplalás után is csak úgy taplalkozott, hogy egy leölt galambot a szájába nyomtak. A második galambot kevéssel azután már önként ragadta meg, de a harmadiknak elnyelése nem sikerült; az éhezésben kimerült kigyó belefuladt.

A kigyók az egyenletes és a rendszeres melegebb hőmérsékletet (18—25 R°) kedvelik, gondos szellőzés mellett könnyen megszokják a fogságot, kivált ha vizes medenczében fürödhetnek. De a kellőnél hűvösebb levegőben még a szakmány láttára sem mozdulnak meg; elbetegesednek és elpusztulnak.

A kigyók az eddigi tapasztalatok szerint a fogságban nem szaporodnak. A fogság kezdetén egy egy kivételes esetben tojnak ugyan tojásokat, de a legtöbb nem kel ki, a kikelő fiatalokat pedig nem lehet fölnevelni. A fiatal óriások kisebb madarakat és egeret esznek. Veszedelem elől az üres tojáshejbe menekülnek.

A lusta, falánk és néha dühöngő kigyó szellemi képessége sokkal alantabb áll, mint az emlősöké, ezért semmi különösebb ügyes-

* Mutatvány az „Állatvilág” című gazdagon illusztrált havi folyóiratból. Előfizetés egész évre 5 korona. Budapest, VII., Damjanich-utca 36.

ségre nem tanítható. A kigyóbüvölők csak a kigyó szokásos mozdulatait használják föl bizonyos zenei hangok kíséretében, a melyek a legtöbb állatra kellemesen hatnak. A mutatványokra legtöbbször ártalmatlanná tett mérges kigyókat, vagy, ami még veszélyesebb lehet, fiatal óriás kigyókat alkalmaznak.

A kigyókhöz sokban hasonló természete van a falánk és dühös krokodilusoknak. A víztartó medenczékbe esett állatot, ha egyikök észre veszi, mindnyájan megragadják és szerte tepik. Ezért az állatkertekben nagy óvatosságot igényel a velők való bánás. A hazájukban elfogott krokodilusokat ládákban szállítják hozzánk. Ha az utközben kiéhezett fenevadakat a lada fölbontása után egyszerre vízbe bocsátják, határtalan dühvel roontanak egymásra és egymást a szó szoros értelmében fölfalják. Csak a legerősebbek maradnak életben több-kevesebb sérüléssel. Ezt csak úgy lehet megakadályozni, ha ilyenkor a kieresztett állatokra egyenként szájkosarat alkalmaznak.

Ha néha az egy fajhoz tartozó állatok között is kiüt az ellenségeskedés, annál kevésbé csodálkozhatunk azon, hogy a különböző fajokhoz tartozó egyének között rendszeren ellenséges a viszony. Ez a körülmény néha érdekes jelenetekre adhat alkalmat. Hagenbecknek egy kenguruja egy ízben vidám kedvében látogatába indult és egy merész ugrással bent termett az orrszarvú rekesztékében. A vastagbőrű házigazda meglepetve látta különös vendéget és hirtelen nem jutott észébe, hogy bántalmazza. Ellenben a hivatlan vendég a legvakmerőbb szemtelenséggel elkezdte pofozni az elkeppent óriást. Szerencsére Hagenbeck gyorsan eltávolította őt, mielőtt illetlen viselkedése a gazdának haragját fölébresztette volna.

A különböző fajokhoz tartozó állatok összeszoktatása és együttes betanítása egyik legérdekesebb eredménye az újabb állatszeli-ditesnek. Ez és sok egyéb meglepő mutatvány csak a Hagenbeck-féle racionalis módszer elterjedésével jött divatba. A régi állatidomítók tüzes vassal és egyéb kinzó eszközökkel kényszerítették az állatokat engedelmességre. Összes mutatványuk abból állott, hogy a felelmükben körben szaladgáló állatokat a rácsra át bedugott mindenféle akadályok átugrására kényszerítették. Természetes, hogy ez a folytonos erőszakosság ellenségek tette az egyéket jóindulatú vadakat és ezért az állatszeli-dítő mindig veszélyben forgott. Az első balfogáskor el volt veszve.

Hagenbeck és tanítványai barátjukká szoktatják és jó indulattal, türelemmel nevelik az állatokat. Ha egyik-másik növendék roszindulatúnak, vagy a tanulásra alkalmatlannak bizonyul, azt a többi érdekében eltávolítják. Egyedüli eszközük jóformán az a néhány húsdarabka, a mit alkalmas pillanatban az arra érdemeseknek kiosztanak. Ez az emberes módszer nemcsak hogy szép eredményre vezet, hanem ügyes és észszerű körültekintéssel alkalmazva csaknem veszélytelennek mondható. Sok olyan állatot tudnak ma már idomítani, a melyet ezelőtt taníthatatlannak tartottak. Ilyen például a jeges medve és különösen a fókák, a melyek rövid idő alatt valóságos egyensúlyzó művészekké képezhetők, apportírozhatnak, lapdázhatnak stb.

Különös és megmagyarázhatatlan jelenség az is, hogy a fogságban néha a legkülönbözőbb állatok közt is meleg baráti viszony fejlődik. Ilyen barátságot figyelt meg Hagenbeck

egy koronás daru és egy strucz, egy elefánt és egy kenguru, egy daru és egy liba, egy bengáliai tigris, egy indiai tarka párducz és egy foxterrier kutya között. Egy elefántus egy ponylovaszkával olyan barátságot kötött, hogy társa nélkül enni sem tudott. Ha a kis lovat elvezették az elefánt melacholiába esett.

Az idomító kitartó ügyessége még a házi állatok és a ragadozók közötti ellentétet is le tudja küzdeni. Így például a ló hátán bukfenccel oroszlán a párisi hippodromban a legföltünőbb mutatványok egyike volt az újabb időben.

Az érdekes és becses tapasztalatok sorában nem utolsó helyen állnak azok a följegyzések, amelyek a stellingeni állatparadicsom berendezéséről szólnak. Tanulságos dolgok ezek nekünk is éppen most, mikor fővárosunk állatkert építésével foglalkozik.

Már előre is tarthatunk attól, hogy a mi állatkertünk sikeres fejlődésében hiányozni fog két főfeltétel: a szükséges tér és a szakértő vezetés. A külföldi állatkertek vezetői többnyire doktori diplomával és egyetemi tanári czimmal bíró kitűnő szakemberek. Nálunk csak a jogvégzettség és a mágnási születés kepesit mindenre. A szakember hiába is tiltakozik ez ellen. Legjobb esetben ki-nevetik. És hogy a jó struczoknak és zeb-ráknak majd hány negy-zögczentiméternyi kifutója legyen, azt eldönti a városi tanács a zöld asztalnál. Pedig a tapasztalás azt mutatja, hogy az állatkert csak nagy területen lehet jövedelmező, mert ott tenyészteni is lehet, a mi a térrel lekötött tőket bőségesen kamatoztatja. (Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

— A főváros egyik legnagyobb kórházának igazgatósága a következőképen nyilatkozik: „A kórház orvosainak összhangzó tapasztalata szerint a Ferencz József-keserűvízforrások vizével kitűnő eredmények értek el. — Enyhe íz; teljes, aránylag rövid idő alatt kelően fellépő hatás, mely minden melléktünettől ment és tartós használatnál sincs semminemű káros következményektől kísérve; kiválólag a csekély 50—100 grammnyi adagolás olyan tulajdonságok, melyek a „Ferencz József“-keserűvízforrások vizét minden más budai és vidéki keserűvíz között előnyösen feltűntetik“.

A meghülés

az az ajtó, amely a komoly betegségeket bebocsájtja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhessen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük ügye-lembe venni.

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnevet szerzett.

Orvosok, szülésznők, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

1158—1909. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1900. évi Sp. 897/3. 1905. V. 997/11. számú végzése következtében Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi kisegítő takarékpénzt. javára Florea Nikulájné és t. ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 5-én és 1906. május 1-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3990 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Florea Nikulájné és Florea Juonnál 2 ökör, 3 tehén, 2 tulok, 40 juh, 1 ló, 1560 kor. becsértékben, Nesztor Juonnál 1 tehén, 1 ló és 20 juh 350 kor. becsértékben, Nesztor Józsinál 6 tulok, 2 ló, 2 tehén és 10 drb juh, 2080 kor. becsértékben nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1909. évi V. 864/24. számú végzése folytán 3000 korona tőkekövetelés, ennek 1897. okt. 6-tól 8% kamatai és ennek 1901. évi július hó 6 napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig, Intergaldon az előjáróság házában leendő megtartására 1909. évi december hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvényzikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igézőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 10. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1909. évi november hó 18-én.

Gajzágó Simon,
kir. j. végrehajtó.

297 1—1

Több pénze akkor lesz,
ha nélkülözhetetlen, olcsó és
tartós szőttesárukat

csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból!

vesz.
Arjegyzék ingyen küldetik.

Kopott színű bőrkabátot

egy nap alatt
ujra fest

ifj. Tomai Pál, szücs,
Füred-utca 8. szám.

295 1—2

Uri hölgy keres Budapestre jobb családból való nőt, ki a háztartás minden ágában jártas, főzni és varrni tud. Javaldalmazása havi harmincz korona és teljes ellátás. Értekezhetni Nagyenyeden, Rakóczi-utca 39. szám 294 1—1

1363. - 1909. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1909. évi V. 432/7. számú végzése következtében Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár javára Jójka Szimion és t. 200 kor. s jár. erejéig 1909. évi április hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül lefoglalt és 1120 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tulok, 2 ló, 1 lószekér, 1 osikó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1909. évi V. 432/5. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi január hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig, Kisákon az előjáróság házában leendő megtartására 1909. december hó 11-én d. e. 10 órákor határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igézőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 10. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1909. évi november hó 15. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

296 1—1

A Nagy Gábor-féle Delaware szőlőfaj

az egyedüli, melynek te-
meléséhez semmiféle tu-
domány vagy gyakorlat
nem kell, meg az is elba-
nik vele, aki soha szőlő-
tövet nem kezelt. Minden
szállítványhoz utasítás
mellékeltek ingyen és
eből kinézheti mindenki,
hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés,
kapálás és felkötésből áll, m. s. dolog nincs vele,
mert ezt oltani, permetezni nem kell, nem árt
ennek a filokszera és bimbója, vesszője télben
soha el nem fagy. Holdenként átlag 35 hekto-
litert terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik.
Valodi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azon-
ban nem szabad összetévesztetni más ugyanily
név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal,
ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt
kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy
Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az
aszú, édes és erős, igen kellemes zamatu és két-
szer annyit ér, mint más borok. Kóstoló-
nak egy üveggel barminek küldök 1 koronáért.
A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, termé-
sének királyi közj-gyózel hitelesített eredeti
fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a
szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó
képes árjegyzéket ingyen és bérmentve
küldöm mindenkinek, a ki velem ezimét tudatja.
Okvetlenül kérje meg ma ezt a tanulságos tar-
talmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról,
lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazi-
tasokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÓLY
pósta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román
nyelven. 278 2—5

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Egger
mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próba doboz 50 fillér.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

239 10—26

Nagyenyeden kapható: Kovács József örökösei Bethlen Gabo gyógyszer-tárában,
Dr. Odor Béla Arany csillag gyógyszer-tárában.

Eladó szőlőoltványok

I. oszt. igen szép és dús gyökerzetű **egy és két éves** Ripária Portalis és Rupesztis-Monticola, alanyra oltva 74 különféle bor és csemegefajtában. Közülük a „**Csaba gyöngye**“, mely már július 20-án érett. Ezenkívül **Ripária-Port.** és **Rup. Monticola** sima és gyökeres **alanyvesszők**. Sima **zöld oltványok** és peronospora-mentes **európai** sima és gyökeres **vesszők**.

Kerjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az

Erzsébet-szőlőoltványtelep

Tulajdonos: **SCHMIDT MATYAS**
BOGÁROS (Törntál megye.)

261 6-7 v

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint Budapestről művészi körutazást téve a városba jöttem s itt tartózkodásom idejére

festészeti műtermet

rendeztem be.

Készíték természet vagy fénykép után életnagyságu arcképeket olajban vászonra, mellkép nagyságtól fogva egész életnagyságig hű kivitelben felelőség mellett.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, oltár- és szentképeket, régi képek kitisztítását vagy kijávitását, megrendelésre táj- és életképeket.

A legszebb és legbecesebb családi ereklye szeretteink arcképe, a legszebb családi meglepetés, ugyszintén kegyeletes az elhunytaknak is arcképeit megörökíteni fénykép után a család számára, melyeket is a leghűb- ben felelőség mellett ígérem, arcz, haj, szem, szín megmagyarázása után legrövidebb idő alatt itt helyben elkészíteni.

Női festészeti és rajziskolat is nyitok, hol alapos oktatást adok szabadkézi rajz, szénrajz (creon), Pastell- festés és olajfestészetben, vászonra, selyemre, bársony- festésben (tűmunka), úgyszintén temperafestésben, min- ták és természet után.

Az előre haladást tanúsítva minden két hónapban kiállítást rendezek a tanulók műveiből.

Beiratkozni lehet műtermemben d. e. 9 órától 12 ig d. u. 3-tól 5-ig.

Műtermem: Szentkirály-utca 32 sz.
a mezeház mellett (Szigethy-féle ház).

A művészet iránt érdeklődő urak és úrnők műtermem- ben szívesen láttatnak. Kész szolgáluk

Vasadi Kalicza Károly,
akad. festőművész

282 4-5

5500

jegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy a

KAISER-FÉLE
MELL-KARAMELLA
a három fenyővel

Köhögés

rekedség, katarus, nyálka, torokfájás és számarhurut ellen a legjobb szer.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Kapható:

Schieszl Károly gyógyszerésznél
Balazsfalván.

Inczeffy Albert gyógyszerésztárában
Tóvis.

262 6-24

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

<p>Előnyös</p> <p>Vásárol</p> <p>Letétbe</p> <p>Idégen</p> <p>Váltókat</p> <p>Allandó betétet</p>	<p>kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>és elad értékpapírokat.</p> <p>elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés órzési díj mellett.</p> <p>kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>
---	--

<p>Nyitva áll</p> <p>hétköznap</p> <p>d. e. 9-12-ig,</p> <p>d. u. 3-4-ig.</p>	<p>Uzletfeleink</p> <p>részére telefon</p> <p>bevezetve</p> <p>14. szám alatt.</p>
---	---

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszcserejek, Tülevölűek, Kerítésnövények,
Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (l. ssima áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1-

A NAGYSZEBENI
ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzőlogkölesönöket, félévi (tőket és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

<p>A. 4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.</p> <p>a) 20 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.</p> <p>b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.</p> <p>B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.</p> <p>a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.</p> <p>b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.</p> <p>C. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.</p>	<p>b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.</p> <p>c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.</p> <p>D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.</p> <p>a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.</p> <p>b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.</p> <p>c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.</p> <p>d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.</p>
--	--

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetjük ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Villamosvilágítási berendezéseket gyorsan, jól és olcsón készít **WINKLER JÁNOS** szaküzlete Nagyenyed, Főter 5. szám.

Ugyanott hetről hetre kiegészített választék szalon, ebédlő, irodai, hálószoba, konyha, műhely, pincze stb. lámpákban. Zsinórfüggők, 4 kor. 70 fill., húzók 7 kor. 50 fill., menyeztlámpák 6 kor., ámpolnak 11 kor., szalonszillárok 29 kor., ebédlőszillárok 33 koronától feljebb. Legjobb rendszerű fem- és szénzálas izzólámpák.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

47 1-